

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) on unionin neuvoo-antava elin, jossa on 350 jäsentä. Sen lausunto vaaditaan pakollisissa kuulemisissa perussopimuksissa määrätyillä aloilla, ja lisäksi komissio, neuvosto ja parlamentti voivat kuulla sitä vapaaehtoisesti. Se voi myös antaa lausuntoja omasta aloitteestaan. Sen jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtäväänsä täysin riippumattomina ja unionin yleisen edun mukaisesti.

OIKEUSPERUSTA

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 13 artiklan 4 kohta, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 301–304 artikla sekä [neuvoston päätös \(EU\) 2015/1157 Euroopan talous- ja sosiaalikomitean kokoonpanon vahvistamisesta](#)

KOKOONPANO

A. Jäsenten määrä ja paikkojen jakautuminen jäsenvaltioittain (SEUT:n 301 artikla)
Komiteaan kuuluu tällä hetkellä 350 jäsentä. Paikat jakautuvat jäsenvaltioiden kesken seuraavasti:

- Italialla, Ranskalla, Saksalla ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla on kullakin 24 jäsentä
- Espanjalla ja Puolalla on 21 jäsentä
- Romanialla on 15 jäsentä
- Alankomailla, Belgiassa, Bulgariassa, Itävallassa, Kreikalla, Portugalilla, Ruotsilla, Tšekillä ja Unkarilla on 12 jäsentä
- Irlannilla, Kroatialla, Liettualla, Slovakiassa, Suomella ja Tanskalla on 9 jäsentä
- Latviassa ja Sloveniassa on 7 jäsentä
- Virolla on 6 jäsentä
- Kyproksella, Luxemburgilla ja Maltalla on 5 jäsentä.

Neuvosto antoi toukokuussa 2019 Euroopan talous- ja sosiaalikomitean kokoonpanon vahvistamisesta päätöksen, jota sovelletaan 21. päivästä syyskuuta 2020. Päätöksellä mukautetaan kokoonpanoa Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron varalta. Jos ero toteutuu, paikkoja vapautuu 24. Uusien sääntöjen mukaan Viro, Kypros ja Luxemburg saavat kukin yhden lisäpaikan, koska ne menettivät yhden paikan

sen jälkeen kun komitean kokoonpanoa muutettiin Kroatian liittyttyä EU:hun. Loput vapautuneista paikoista pidetään varalla mahdollisia tulevia laajentumisia varten. Kokonaisuudessaan komitean jäsenten määrä vähenee 350:stä 329:ään, jos Yhdistynyt kuningaskunta eroaa EU:sta.

B. Jäsenten nimeäminen (SEUT:n 302 artikla)

Neuvosto nimeää komitean jäsenet määränemmistöllä jäsenvaltioiden ehdotusten perusteella. Neuvosto kuulee komissiota nimityksistä (SEUT:n 302 artiklan 2 kohta). Jäsenvaltioiden on varmistettava, että talous- ja yhteiskuntaelämän eri alat ovat asianmukaisesti edustettuina. Käytännössä paikat jakautuvat tasan työnantajien, työntekijöiden ja muiden ryhmien (kuten viljelijöiden, liikkeenharjoittajien, vapaiden ammattien harjoittajien ja kuluttajien) edustajien kesken.

Lissabonin sopimuksessa sallittu komitean jäsenten enimmäismäärä on 350 (SEUT:n 301 artikla). Määrä ylittyi heinäkuun 2013 ja syyskuun 2015 välisenä aikana Kroatian liittyttyä unioniin 1. heinäkuuta 2013. Uuden jäsenvaltion yhdeksän uutta paikkaa nostivat jäsenten kokonaismäärän 353:een (ennen 344). Euroopan talous- ja sosiaalikomitean jäsenten nimeämisestä 21. syyskuuta 2015 alkavaksi ja 20. syyskuuta 2020 päättyväksi kaudeksi 18. syyskuuta 2015 annetulla neuvoston päätöksellä (EU, Euratom) 2015/1600 pudotettiin sen vuoksi Luxemburgin ja Kyproksen jäsenten määrä kuudesta viiteen ja Viron jäsenten määrä seitsemästä kuuteen noudattaen samaa paikkajakoa kuin alueiden komiteassa, jossa niin ikään on 350 jäsentä.

C. Tehtävän luonne (SEUT:n 301 artikla)

Neuvosto nimittää jäsenvaltioiden hallitusten nimeämät komitean jäsenet viiden vuoden toimikaudeksi, ja sama jäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi (SEUT:n 302 artikla). Jäsenet edustavat Euroopan talous- ja yhteiskuntaelämän eturyhmiä. Viimeisimmät nimitykset tehtiin lokakuussa 2015 toimikaudeksi 2015–2020.

Jäsenet toimivat seuraavissa kolmessa ryhmässä:

- [työnantajat](#) (ryhmä I)
- [työntekijät](#) (ryhmä II)
- [moninainen Eurooppa](#) (ryhmä III).

Jäsenet hoitavat tehtävänsä täysin riippumattomina ja unionin yleisen edun mukaisesti (SEUT:n 300 artiklan 4 kohta). Aina kun komiteassa vapautuu jäsenen tai varajäsenen paikka tämän toimikauden päättyessä, jäsenen korvaamiseksi tarvitaan erillinen neuvoston päätös.

ORGANISAATIO JA MENETTELYT

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea ei ole SEU:n 13 artiklan 1 kohdassa mainittujen unionin toimielinten joukossa (tosin 13 artiklan 4 kohdassa todetaan, että sillä on neuvoo-antava tehtävä ja että se avustaa Euroopan parlamenttia, neuvostoa ja komissiota). Se on kuitenkin varsin itsenäinen organisaationsa ja toimintansa suhteen.

- Komitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajansa ja työvaliokuntansa kahdeksi ja puoleksi vuodeksi kerrallaan.

- Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.
- Komitea voi kokoontua omasta aloitteestaan, mutta yleensä se kokoontuu neuvoston tai komission pyynnöstä.
- Lausuntojensa laatimiseksi komiteassa on kuusi erityisjaostoa unionin toiminnan eri aloja varten (se voi myös perustaa alakomiteoita käsittelemään erityisiä kysymyksiä):
 - maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö ([NAT](#))
 - talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus ([ECO](#))
 - työllisyys, sosiaaliasiat, kansalaisuus ([SOC](#))
 - ulkosuhteet ([REX](#))
 - yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus ([INT](#))
 - liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta ([TEN](#))
- Synergiavaikutusten hyödyntämiseksi komitealla on Brysselissä yhteinen sihteeristö alueiden komitean kanssa (ks. Lissabonin sopimuksen pöytäkirja N:o 6 Euroopan unionin toimielinten ja tiettyjen elinten, laitosten ja yksikköjen kotipaikan sijainnista). Lisäksi parlamentin puhemiehistö sopi vuoden 2014 talousarviomenettelyn yhteydessä komitean kanssa yhteisesti toteutettavasta käännöspalvelujen tehostamisesta. Komitean vuotuinen hallinnollinen talousarvio (unionin talousarvion pääluokka VI) oli 131 miljoonaa euroa vuonna 2014.

TOIMIVALTA

Komitea perustettiin vuonna 1957 tehdyllä Rooman sopimuksella, jotta talous- ja yhteiskuntaelämän eturyhmillä olisi mahdollisuus osallistua yhteismarkkinoiden perustamiseen. Tarkoituksena oli myös luoda komission ja ministerineuvoston käyttöön toimielinrakenteeseen sisältyvä elin, joka antaisi niille selvityksiä Euroopan asioista. Euroopan yhtenäisasiakirjalla (1986) ja Maastrichtin sopimuksella (1992) tehtiin laajennuksia siihen, mitkä asiat on annettava komitean käsiteltäväksi. Amsterdamin sopimuksella komitean käsittelemiä aloja laajennettiin vielä lisää. Lisäksi siinä annettiin Euroopan parlamentille mahdollisuus kuulla komiteaa. Komitea laatii keskimäärin 170 neuvoa-antavaa asiakirjaa ja lausuntoa vuodessa (näistä noin 15 prosenttia sen omasta aloitteesta). Sen lausunnot julkaistaan virallisessa lehdessä. Komitealla on neuvoa-antava tehtävä (SEUT:n 300 artikla). Sen tehtävänä on välittää unionin päätöksenteosta vastaaville toimielimille talous- ja yhteiskuntaelämän toimijoiden näkemyksiä.

A. Unionin toimielinten pyynnöstä annetut lausunnot

1. Pakollinen kuuleminen

SEUT:ssa määrätään, että seuraavilla aloilla päätös voidaan tehdä vasta neuvoston tai komission kuultua komiteaa:

- maatalouspolitiikka (43 artikla)
- henkilöiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus (46, 50 ja 59 artikla)

- liikennepolitiikka (91, 95 ja 100 artikla)
- välillisen verotuksen yhdenmukaistaminen (113 artikla)
- sisämarkkinoita koskevan lainsäädännön lähentäminen (114 ja 115 artikla)
- työllisyyspolitiikka (148, 149 ja 153 artikla)
- sosiaalipolitiikka sekä koulutus, ammatillinen koulutus ja nuoriso (156, 165 ja 166 artikla)
- kansanterveys (168 artikla)
- kuluttajansuoja (169 artikla)
- Euroopan laajuiset verkot (172 artikla)
- teollisuuspolitiikka (173 artikla)
- taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus (175 artikla)
- tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä avaruuspolitiikka (182 ja 188 artikla)
- ympäristö (192 artikla).

2. Vapaaehtoinen kuuleminen

Komissio, neuvosto tai parlamentti voi kuulla komiteaa aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa. Nämä toimielimet voivat (sekä pakollisen että vapaaehtoisen kuulemisen yhteydessä) asettaa komitealle lausunnon antamista varten (vähintään kuukauden) määräajan, jonka päätyttyä asiaa voidaan käsitellä, vaikka lausuntoa ei ole annettu (SEUT:n 304 artikla).

B. Komitean omasta aloitteestaan antama lausunto

Komitea voi antaa lausunnon tapauksissa, joissa se katsoo sen aiheelliseksi.

Udo Bux
05/2019

